

Behoort bij brief no. 895.929

Ex.no 7

Dit exemplaar bestaat uit 8 blz.

HET 7e CONGRES VAN DE SOCIALISTISCHE JEUGD (SJ)

S a m e n v a t t i n g

Tijdens het op 7 en 8 oktober 1967 in Amsterdam gehouden 7e congres van de Socialistische Jeugd (SJ) bleek, dat de aanvraag om geassocieerd lid te mogen worden van de communistische Wereldfederatie van Democratische Jeugd (WFDJ), nog steeds niet werd gehonoreerd. Wel is de SJ doende om haar contacten met jeugdorganisaties in Oost-Europa uit te breiden. Daarbij ondervindt zij moeilijkheden van de kant van de Oostduitse communistische Freie Deutsche Jugend (FDJ).

De fusie met de Pacifistisch-Socialistische Jongeren Werkgroepen (PSJW) in Nederland is niet doorgegaan. Wel kwam er een federatie tot stand met de democratisch-socialistische studentenorganisatie "Politeia".

In het organisatorische vlak baren vooral de financiën de SJ grote zorgen. Daarom werd een speciale commissie benoemd, die uitgebreide volmachten kreeg om de organisatie weer financieel gezond te maken.

Met het oog op een te formeren nieuwe revolutionair-socialistische beweging c.q. partij, wil de SJ in het voorjaar van 1968 een politiek congres organiseren.

HET 7e CONGRES VAN DE SOCIALISTISCHE JEUGD (SJ)

De Socialistische Jeugd van Nederland (SJ) organiseerde op 7 en 8 oktober 1967 te Amsterdam haar 7e (jaarlijkse) congres, dat door ca 90 leden werd bijgewoond.

Enige weken vóór het congres verscheen - zoals gebruikelijk - de zgn. beschrijvingsbrief, waarin de verschillende bestuursleden verslag uitbrachten van hun activiteiten en van die van de organisatie, alsook voorstellen deden inzake nieuwe acties in het komende verenigingsjaar. Belangrijke punten waren de relaties met het buitenland, de federatieve samenwerking met de democratisch-socialistische studentenvereniging "Politeia" en de (toekomstige) politieke betekenis van de SJ.

Relatie buitenland; verhouding tot de PSJW

Volgens de beschrijvingsbrief waren de activiteiten van het internationaal secretariaat hoofdzakelijk gericht op het versterken van de buitenlandse relaties van de SJ.

Zoals bekend heeft deze links-socialistische jongerenorganisatie reeds op het vorige congres (oktober 1966) besloten om het geassocieerd lidmaatschap van de Wereldfederatie van Democratische Jeugd (WFDJ) aan te vragen. Begin juli 1967 leidde deze aanvraag ertoe, dat de SJ uit de bonafide Internationale Unie van Socialistische Jeugd (IUSY) werd gestoten. Deze organisatie achtte haar lidmaatschap onverenigbaar met dat van enige communistische wereldorganisatie.

Tot nu toe is het met de aanvraag niet van een leien dakje gegaan. Het lijkt er op dat niet alle leden-organisaties van de WFDJ enthousiast zijn. Zulks zal zeker niet het geval zijn met het communistische Algemeen Nederlands Jeugdverbond (ANJV), dat niet onder stoelen en banken steekt dat het een uitgesproken hekel heeft aan de (provocerende) SJ.

Kennelijk met de bedoeling om althans de WFDJ en de jongerenorganisaties in Oost-Europa gunstig voor zich te stemmen, reisden verschillende SJ-bestuursleden in de afgelopen zomer, zij het op eigen kosten, naar het Oosten.

Zo bracht Herman Hoeneveld, tot half juni j.l. 2e voorzitter van de organisatie, een bezoek aan Boedapest, waar hij met bestuursleden van de WFDJ de aanvraag besprak.

- 3 -

Volgens de SJ waren zijn bevindingen bemoedigend; men had grote belangstelling getoond voor de SJ-activiteiten en wilde daarvan een overzicht hebben. Voorts verzocht men om toezending van het periodiek "Voorwaarts". Als tegenprestatie beloofde één van de WFDJ-bestuurders zijn best te zullen doen om materiaal op te sturen voor een SJ-tentoonstelling over de Oktober-revolutie, die in het najaar van 1967 georganiseerd zou worden.

Andere SJ-leden brachten bezoeken aan Polen, Tsjecho-Slowakije en Joego-Slavië. Volgens de beschrijvingsbrief wees alles er op, dat deze presentatie de basis kon zijn voor goede wederzijdse betrekkingen.

Het blijft evenwel nog een open vraag of de Oosteuropese landen in feite wel voor toelating van de SJ tot de WFDJ zijn.

De verhouding tot de Oostduitse Freie Deutsche Jugend (FDJ) bleek de afgelopen zomer in ieder geval al minder goed te zijn. Op het SJ-congres werd daarover medegedeeld, dat dit veroorzaakt werd door een passage in een enige jaren geleden verschenen SJ-brochure "Fascisme vandaag", waarin kennelijk denigrerend gesproken werd over de "stormjeugd". De FDJ zou van mening zijn, dat zij daar o.a. mee bedoeld werd.

Mogelijk wordt de FDJ-kritiek echter ook nog door andere overwegingen ingegeven. Bekend werd nl. dat de PSP al vóór de SJ contact had met de FDJ. Deze partij zou de kansen van de SJ "vertroebeld" hebben.

In dit verband kan gedacht worden aan een "voortrekken" door de PSP van de Pacifistisch-Socialistische Jongeren Werkgroepen (PSJW) boven de SJ. Een recente, uit kwetsbare bron verkregen indicatie hiervoor is, dat de PSP in het voorjaar van 1967 een uitnodiging uit de DDR ontving om een jongeren-delegatie naar dat land te zenden. De PSP stuurde deze uitnodiging niet naar de SJ, maar naar de PSJW, die er overigens geen gebruik van maakte.

Bovendien bestaat er een zekere animositeit tussen PSJW en SJ als gevolg van het niet doorgaan van een door de PSJW voorgestelde fusie met de SJ (en "Politeia") in het voorjaar van 1967. Uiteindelijk was het de PSJW, die op het laatste nippertje de fusie verhinderde door zich niet accoord te verklaren met - naar het heette - de te "eng marxistische" opvattingen in een gezamenlijke

politieke resolutie. Deze moest, volgens hen, in pacifistische geest gewijzigd worden. Bovendien had de PSJW (en terecht) bezwaren tegen de overheersende positie, die de SJ'ers in het hoofdbestuur van de nieuwe organisatie claimden. Hoewel noch de PSJW, noch de SJ organisatorische banden hebben met de PSP, is de eerste organisatie ideologisch ongetwijfeld nauwer verwant aan deze partij.

Samenwerking met "Politeia"

Het congres nam met algemene stemmen een voorstel aan om met "Politeia" een federatieve binding aan te gaan. Half november j.l. werd bekend, dat deze studenten-organisatie van haar kant daarmee instemde. De aldus gevormde Federatie SJ-Politeia zou, aldus een persbericht, ca 1000 links-socialistische jongeren omvatten.

Al vóór het congres werd bekend, dat "Politeia" per 1 oktober j.l. een collectief abonnement op het SJ-periodiek "Voorwaarts" had genomen en daarmee de uitgave van haar eigen orgaan stopzette. Voorts werd met ingang van die datum een pagina in het SJ-blad ter beschikking gesteld voor "Politeia"-mededelingen.

Vietnam en de zgn. escape-line voor Amerikaanse militairen

Jan Blok, tot aan het congres 2e voorzitter van de SJ, deelde in de beschrijvingsbrief mee, dat hij als verbindingsman fungeerde tussen de SJ en het "clubje rancuneuze linkse radicalen, dat een reisbureau voor Amerikaanse militairen en andere Vietnam_Steun_Teams meende te moeten opzetten".

Op het congres verklaarde hij daarover, dat uit gesprekken met vertegenwoordigers van het Zuid-Vietnamese Bevrijdingsfront was gebleken, dat men daar erg blij was met deze actie (vorming van steunteams) en deze als een belangrijke vorm van politieke steun beschouwde. Voorlopig wilde men in Vietnam geen beroep doen op deze teams om zich ook feitelijk - in de verzorgingssector - in Noord- of Zuid-Vietnam in te zetten. Het zou, aldus Blok, voorlopig in elk geval niet in de bedoeling liggen hen te bewapenen; toch achtte hij dit uiteindelijk niet geheel uitgesloten.

Ten aanzien van het zgn. "reisbureau" deelde Blok mee, dat dit ook onder de steunteams ressorteerde. Deze kwestie was echter geheim en daarom kon hij er op het congres niet verder op ingaan.

- 5 -

Leden die over deze zaak meer wilden weten, dienden zich te wenden tot Guus Markmann, Huib Riethof en tot hemzelf.

De Vietnam-Steun-Teams werden in de loop van mei 1967 opgericht om de solidariteitsbeweging met de strijdende Vietnamezen te organiseren. Volgens destijds verspreide pamfletten zouden de Vietnamezen gevraagd hebben het Nederlandse volk duidelijk voor de keus te stellen: vóór of tegen een overwinning van het Bevrijdingsfront en Noord-Vietnam en vóór of tegen het vertrek van de Amerikanen. Voorts zouden de Vietnamezen verzocht hebben om de solidariteit ook om te zetten in concrete steun. In verband daarmee wilden de teams niet alleen een inzameling van geld voor medicamenten en (chirurgische) instrumenten houden, doch ook specialisten en technici naar Vietnam sturen. Tot de ondertekenaars van het desbetreffende manifest behoorden o.a. de drie hierboven genoemde studenten.

SJ-financiën

De financiële toestand van de SJ is verre van rooskleurig. Begin september 1967 had de organisatie een schuld van ca f. 5000.--. Een deel daarvan werd gevormd door een grote contributie-achterstand van het Amsterdamse district (een kwartaal), de afdeling Rotterdam (eveneens een kwartaal) en Leiden (3 kwartalen). Het congres benoemde een speciale commissie, die deze kwestie grondig moet bestuderen en die grote volmachten zou hebben om de SJ financieel weer gezond te maken.

Ook het Amsterdamse district is inmiddels begonnen om orde op zijn (financiële) zaken te stellen. Begin december werd voorgesteld een progressieve contributie in te voeren, naar rato van het maandsalaris.

SJ-periodieken

Ook de exploitatie-kosten van het SJ-orgaan "Voorwaarts" baarden het SJ-bestuur zorgen. Het congres besloot in dit verband tot een landelijke contributie-verhoging (van f. 1.- per maand), welke geheel aan het SJ-blad ten goede zal komen. (De SJ telt ca 500 leden, waarvan ± de helft in Amsterdam en ongeveer 100 in Rotterdam.)

De inhoud van het periodiek was het afgelopen jaar overigens niet naar ieders zin. Scherpe kritiek werd gebracht op wat men noem-

- 6 -

de de onleesbaarheid van het blad. De inhoud zou voor een groot deel van de leden te moeilijk zijn, doordat de redactie zich teveel instelde op de groep van politiek en journalistiek ingewijden.

Anderen waren van mening, dat er teveel artikelen werden gewijd aan de verschillende stromingen in de PvdA en dat in tegenstelling daarmee te weinig werd geschreven over kwesties, die de arbeiders direct raken, zoals arbeid, beloning en vakbondswerk.

Hoofdredacteur Erik de Lange aanvaardde deze kritiek met de verklaring, dat de inhoud van de drie nummers van "Voorwaarts", die onder zijn redacteurschap waren uitgekomen, een gevolg was van de samenstelling van de redactie.

Dat Erik de Lange toch als hoofdredacteur werd herkozen zou hij te danken hebben aan het feit, dat hij door veranderingen in de redactie (Herman Hoeneveld en Luuk Wijmans eruit en Arie de Graaf en Herman Ubachs erin) tegemoet kwam aan de door het congres gestelde eisen. Van de nieuwe redactie maakt verder deel uit Erik Meijer, die ook in "Politeia" een niet-onbelangrijke rol speelt. Arie de Graaf gaf destijds de stoot tot de samenstelling van de PSP-brochure over Von Kielmansegg.

Om het onderlinge contact te versterken besloot het congres voorts een landelijk intern bulletin uit te geven, onder redactie van het hoofdbestuur. Hiervan zijn inmiddels twee nummers verschenen. Behalve verslagen van afdelings-activiteiten, staan er ook beschouwende artikelen in. Zo bevatte het tweede nummer uiteenzettingen over de Oktober-revolutie van de hand van de dissidente communist Friedl Baruch en de PSP'er A.G. van der Spek.

Samenstelling nieuw hoofdbestuur

Op het congres werd tenslotte ook een nieuw hoofdbestuur gekozen. Landelijk voorzitter werd Guus Markmann, in het vorige bestuur algemeen secretaris. Deze functie werd nu overgenomen door Hugo van der Horst. Zowel Markmann als Van der Horst zijn al sinds oktober 1963 actief werkzaam voor de SJ.

Margriet Oeldrich is organisatie-secretaresse gebleven, een functie die zij sinds mei 1967 bekleedt. Zij is pas twee jaar lid van de SJ. Ook André Sallé, die met de financiën werd belast, is kennelijk een nieuwlichter. Ernst Verhaar uit Rotterdam beheert het agitatie- en propaganda-secretariaat.

- 7 -

Sinds begin 1966 legt hij veel activiteit aan de dag in de SJ; hij neemt bijvoorbeeld graag aan demonstraties deel.

Internationaal-secretaris werd Gerard Staats. In september 1967 bezocht hij in Warschau een consultatieve vergadering van de WFDJ, waar gesproken werd over het probleem van de Europese vrede en veiligheid.

Het vorige bestuur had de herverkiezing van Maarten Müller voorgesteld; Staats genoot echter de voorkeur. Hoewel van de laatste werd gezegd, dat hij over te weinig vrije tijd beschikte, bestaat de indruk dat Müller eigenlijk niet voldeed.

Hoofdredacteur werd, zoals hierboven reeds gemeld, Erik de Lange.

De SJ en de partijvernieuwing

In de beschrijvingsbrief waren ook ideeën verrat over de SJ en de partijvernieuwing. Jan Blok schreef daarover in het links-socialistische (trotskistisch georiënteerde) blad "Links" van 21 oktober 1967. Hij legde daarbij vooral de nadruk op de zijns inziens toenemende politieke betekenis van de SJ, nl. als de jongerenorganisatie van een nieuw te formeren revolutionair-socialistische beweging c.q. partij. Haar leden zijn òf politiek nog niet geïnteresseerd òf afkomstig uit praktisch alle socialistische kringen buiten en binnen de bestaande progressieve partijen (PvdA, PSP en CPN).

Volgens het SJ-program bevindt het revolutionair-socialisme zich wat de politieke strijd- en organisatievorm betreft in een ernstige crisis. Geen van de bestaande linkse partijen voldoet aan de eisen van dat program. Ook de in het kader van de rage tot partijvernieuwing door deze partijen gedane voorstellen zijn in SJ-ogen ontoereikend. In deze situatie, aldus Blok, biedt de SJ, gezien haar samenstelling en niet-gebonden zijn aan enige partij of groepering, de mogelijkheid tot een discussie over een nieuw te formeren revolutionair-socialistische beweging. De SJ is als het ware de voorbode van een algemene revolutionair-socialistische organisatie.

Op basis van deze overwegingen besloot het SJ-congres om in alle afdelingen discussie-bijeenkomsten te organiseren, waar in-

Behoort bij brief no. 895.929

Ex.no. 7

- 8 -

leiders - afkomstig uit de kringen, die in het totstandkomen van een nieuwe revolutionair-socialistische beweging c.q. partij zijn geïnteresseerd - zullen spreken over onderwerpen als: een socialistische analyse van binnenlandse en wereldpolitieke situaties; program en strijdmethode voor het revolutionair-socialisme (partij, vakbeweging enz.); de betekenis van de historisch gegroeide verdeeldheid van de socialistische beweging voor de nieuwe generatie.

Het is de bedoeling deze activiteiten te laten uitmonden in een politiek congres, dat naar verluidt in maart 1968 zal worden gehouden.

2 januari 1968